

Kennisoverzicht

Schone doorgaande wegen

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Weg met zwerfafval

Ook langs doorgaande wegen, buiten de bebouwde kom, ligt zwerfafval. Dat is zowel langs provinciale, gemeentelijke als rijkswegen het geval. Er ligt zwerfafval in de berm van rijbanen en fietspaden. Een doorn in het oog van gemeenten, omdat de invalswegen het visitekaartje zijn van een stad of dorp. Ook andere wegbeheerders, zoals de provincie en Rijkswaterstaat willen dat hun wegen en parkeerplaatsen schoon en aantrekkelijk zijn. Dat vraagt om een brede aanpak van opruimen en schoonhouden.

Maatwerk belangrijk

De reis begint en eindigt vaak thuis. Onderweg komt men langs diverse typen locaties: tankstations, fastfoodrestaurants, verzorgingsplaatsen (de grote parkeerplaatsen langs de snelweg), op- en afritten en de weg zelf. Welke type locaties er zijn binnen een gebied kan ook een beeld geven van het type weggebruiker: forens, recreant, internationale vrachtwagenchauffeur, forensfietser, fietsende schooljeugd, et cetera. Iedere situatie en type weggebruiker vraagt om maatwerk.

Kennis

- » [Zwerfafval op en langs de Nederlandse snelwegen](#) [2013, Tauw]
- » [Schone wegen aanpak. Handreiking voor uitrol in de praktijk](#) [2018, NederlandSchoon en Rijkswaterstaat]
- » [Samenvatting verkeer aanpak NederlandSchoon](#) [2014, NederlandSchoon]

Inspiratie

- » [Schone wegen aanpak, pilot Hoogeveen](#) [2018, Rijkswaterstaat, NederlandSchoon, Hoogeveen, Antea Group]
- » [Onderzoek gedragsbeïnvloeding langs op- en afritten in Asten](#) [2016, student Maurizio Dessenes in opdracht van Rijkswaterstaat]
- » [Onderzoek gedragsbeïnvloeding langs op- en afritten in Wijchen](#) [2016, student Milou Stiemsma in opdracht van Rijkswaterstaat]
- » [filmpje integrale aanpak Hoogeveen](#) [in opdracht van Nederland Schoon en Rijkswaterstaat]

Hulpmiddelen

- » [Een blauwdruk voor schone en veilige verzorgingsplaatsen](#) [2011, NederlandSchoon]
- » [Toolkit fastfood. Inrichting openbare ruimte bij fastfood drive-in](#) [2017, NederlandSchoon]
- » [Toolkit snoeproute aanpak. Toolkit voor aanpak in de praktijk](#) [2016, NederlandSchoon]
- » [Gedragsbeïnvloeding en verkeersveiligheid: de rol van campagneborden](#) [2017, ROV]

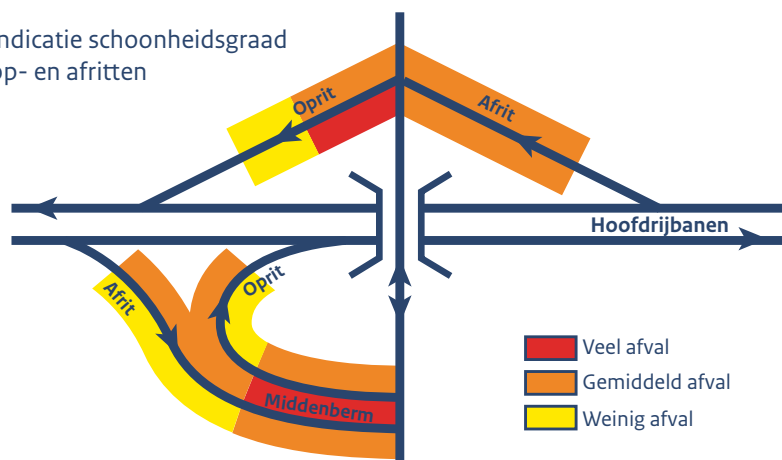

Oorzaken zwerfafval langs wegen

Met name op punten waar langzamer gereden wordt of gestopt, zoals op- en afritten, bochten, bij verkeerslichten en op parkeerplaatsen, ontdoen automobilisten en vrachtwagenchauffeurs zich van afval. Daar zijn meerdere redenen voor. Afval in de auto kan gaan stinken, ligt in de weg of men vindt het onhandig om het mee naar huis te nemen. Dat men het langs de weg gooit, is deels omdat het anonieme plekken zijn, waar men zich niet verantwoordelijk voor voelt.

Wat is de dynamiek van op- en afritten en bochten?

Indicatie schoonheidsgraad op- en afritten

Bron illustratie: 2013, Zwerfafval op en langs de Nederlandse snelwegen, Tauw.

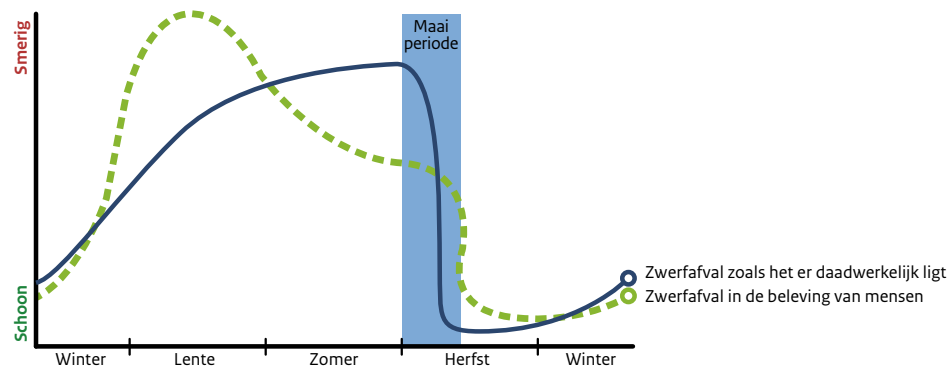
Het lijkt waarschijnlijk viezer doordat het er langer ligt

Professioneel opruimen langs de vele kilometers weg is duur en gebeurt daardoor spaarzaam. De maximumsnelheid ligt vaak boven de 50 km per uur. Opruimen door vrijwilligers wordt dus niet aangemoedigd. Langs de snelwegen mag alleen opgeruimd worden door professionele aannemers met veiligheidsmaatregelen. Ook zijn de eigendommen vaak versnipperd, waardoor meldingen niet op de goede plek binnenkomen. Langs wegen buiten de bebouwde kom wordt minder vaak schoongemaakt dan in de bebouwde kom.

Al met al blijft het zwerfafval dus langer liggen. Daardoor lijkt het alsof mensen zich buiten de bebouwde kom slordiger gedragen.

Hoe wordt het afval langs de snelweg beleefd?

» Zwerfafval wordt minder beleefd naarmate groen hoger staat

Bron illustratie: 2013, Zwerfafval op en langs de Nederlandse snelwegen, Tauw.

Meer weten? Mail naar zwerfafval@rws.nl